

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 29 Eylül 2016
Sayı: 5433

8100

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİS BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Başbakan Sayın Binali Yıldırım tarafından yazılı olarak yanıtlanması için;

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim. 27.09.2016

Prof. Dr. Mehmet BEKAROĞLU
İstanbul Milletvekili

Doğu Karadeniz Bölgesinde sık sık meydana gelen sel ve heyelan felaketleri bu yıl da yaşandı. 1 Eylül 2016 tarihinde Artvin'in Hopa ve Arhavi ilçeleri ile Rize'nin Fındıklı ilçesinde, 21 Eylül 2016 tarihinde de Trabzon'un Beşikdüzü ilçesinde meydana gelen sel ve heyelan felaketleri, 4 kişinin ölümüne neden olmuş; çok sayıda ev oturulamaz hale gelmiş, yollar, işyerleri ve tarım arazileri ciddi ölçüde zarar görmüştür.

Bölgede yağışlarla beraber halkın endişeli bekleyişi devam etmektedir. Öyle ki yağışlı günlerde sel ve heyelan tehlikesi bulunan yerlerde insanlar evlerini terk etmektedirler.

Öte yandan hala heyelanlar ve taşkınların taşıdığı molozlar bütünüyle kaldırılamamış zarar gören yollarda onarımlar tamamlanamamıştır. Vatandaşlar, zarar tespit çalışmalarının çok yavaş ilerlediği, zararların karşılanması konusunda ise herhangi bir gelişme olmadığını bildirmektedirler.

Hiç kuşku yok ki sel ve heyelanlar doğal afetlerdir; ancak hem oluşmasında hem de verdiği zararların artmasında birinci dereceden sorumlu olan insanın kendisidir. Uzmanların ortak görüşü, küresel iklim değişikliklerinin yanında, yol açma, dere ıslahı, HES ve maden arama çalışmaları ve yeni yapılaşma alanlarının bu tip felaketlere zemin hazırladığı şeklindedir.

Beşikdüzü ilçesinde sel bölgesini ziyaret eden Başbakan Yardımcısı Sayın Nurettin Canikli'nin söylemiş olduğu; "Karadeniz Sahil Yolu'nun yapımından sonra, yol kötü kent merkezlerinden yüksek olmuştur, taşkın suyunun denize ulaşamamasından dolayı da taşkınlar oluşmaktadır" sözü bir itiraf niteliğindedir ve bölgedeki sel ve heyelanlarda devletin sorumluluğunu açık bir şekilde ortaya koymaktadır.

Aynı durum dere ıslahları için de söz konusudur; derelere karışan küçük ırmaklar taşkınlarda derelere ulaşamamakta, tarım alanları ve yerleşimler büyük zararlar vermektedirler.

Bu çerçeveden;

- 1- Geçtiğimiz günlerde Doğu Karadeniz Bölgesinde yaşanan sel ve heyelan felaketlerinde kurtarma, hasar tespit ve zararların karşılanması çalışmalarında meydana gelen aksaklıklar nedeni nedir; bu aksaklıklara neden olan sorumlularla ilgili herhangi bir işlem yapmayı düşünüyor musunuz?
- 2- Felaketler dolayısıyla bölgeye acil ihtiyaçlar için ne kadar para gönderilmiştir; gönderilen bu para ihtiyaç sahiplerine adil bir şekilde ulaştırılmış mıdır?
- 3- Hasar tespit çalışmaları tamamlanmış mıdır; kaç ev oturulamaz, kaç işyeri kullanılamaz durumdadır, ne kadar tarım alanı zarar görmüştür?
- 4- Bu zararların karşılanması için ne kadar kaynak tahsis edilmiştir?
- 5- Zarar gören esnaf ve çiftçiler için nasıl bir çalışma mevcuttur, zararlar nasıl karşılanacaktır?
- 6- Evleri boşaltılan insanların yeniden iskânı için başlatılan bir çalışma mevcut mu?
- 7- Rize ili Fındıklı ilçesinin Beydere Köyü sürekli olarak sel ve heyelan felaketleri yaşamaktadır, bu nedenle daha önce köyün bir bölümü başka yere nakledilmişti; 1 Eylül 2016 tarihinde meydana gelen sel ve heyelanlarla köy büyük ölçüde zarar görmüştür, Beydere Köyünün bütünüyle başka bir yere taşınması için bir çalışma mevcut mu?
- 8- Başbakan Yardımcısı Nurettin Canikli Beşikdüzü ilçesinde yapmış olduğu açıklamada "Ana cadde ile birlikte ilçe merkezinin Karadeniz Sahil Yolu kotuna getirilmesi lazım. Bu en az 4-5 metre. Bunun için de ciddi dönüşüm gerekiyor. Belki de yarısının yıkılması gerekiyor. Kotunu kaldıramadığınız sürece buna benzer büyük afetlerle karşı karşıya kalabiliriz. Bununla ilgili çalışmalar başladı ancak bu uzun zaman alacak bir proje" demiştir. Bu durum, Doğu Karadeniz Bölgesinin tüm yerleşim birimleri için geçerli olduğuna göre bölgedeki tüm il ve ilçe merkezleri için böyle bir dönüşüm projesi söz konusu olacak mı?
- 9- Böylesine bir dönüşüm projesinin çok maliyetli olacağı açık olduğuna göre Karadeniz Sahil Yolu yerine daha güneyden viyadük ve tünellerle geçecek yeni bir Karadeniz oto yolu yapma projesi gündeme gelebilir mi; böyle bir proje çalışması mevcut mu?
- 10- Uzmanlar, bölgede yapılan dere ıslahı projelerinin yanlış olduğu; yatakların çok daraltıldığı, derelere katılan küçük ırmakların yolu kesildiği, perde betonların yanlış bir tercih olduğu şeklinde görüşleri mevcuttur. Bölgedeki dere ıslah çalışmalarını gözden geçirmeyi düşünüyor musunuz; bölgenin özelliklerine uygun yeni bir dere ıslah yöntemine geçmek söz konusu mudur?
- 11- Bölgede oluşan taşkın ve heyelanlarda HES, maden aramaları, orman yolları ve Yeşil Yol projesinin etkileri konusunda bir çalışma mevcut mu? Son selerde taşkınların yerleşim yerlerine sürüklediği molozların tamamı bu projelerin çevreye bıraktığı malzemeydi. Aynı şekilde heyelanların büyük kısmı bu projelerin bozduğu alanlarda oluştu. Bu durum göz önüne alınarak bu projelerden vaz geçilmesi söz konusu mu? Bu projelerden vaz geçilmeyecekse zararların azaltılması için başka bir çalışma yapmayı düşünüyor musunuz?
- 12- Bölgede sık sık yaşanan taşkınlarda en çok dere içlerinde yapılmış olan binalarda zararlar meydana gelmektedir. O nedenle bölgedeki yeni yapılaşma alanları ile ilgili bir çalışma yapıp riskli alanların tespiti ve bu riskli alanlardaki konut ve işyerlerinin taşınması söz konusu mudur?